

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Nr. 172266.

D I E N S T G E H E I M
W E E K O V E R Z I C H T
No. 3/1953.

Verzonden aan:
Zie verzendlijst 113722.

Verzonden op: 30 Januari 1953.

G R O E P 1 - COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Saalcap.	Stemming	Spreekers	Bijzonderheden
Valther- mond Gem. Odoorn	28/12	80/300	mat	H. Blaak	Filmvoorstelling
Beerta	6/1	65/?	--	J. Siemons	Filmvoorstelling
Kromme- nie	6/1	180/350	lauw	G. Wagenaar	Debatvergadering
Nij Beets Gem. Opsterland	6/1	70/?	--	P. Dijkstra	Filmvoorstelling
Lemmer Gem. Lemsterland	7/1	90/250	rustig	H. Gortzak	Vergadering
Over- dinkel Gem. Losser	8/1	50/150	rustig	T. Stuiven- berg	Filmvoorstelling
Vriesche- loo Gem. Bellingwolde	8/1	65/?	--	L. Abbas H. Schuur	Filmvoorstelling
Oude Pe- kela	9/1	?	---	E. Bos	Filmvoorstelling

Nieuwe Pekela

D I E N S T G E H E I M

W.O. 3/1953, blz. 2.

Nieuwe Pe- kela	10/1	100/?	---	J.Haken	Vergadering
Rotterdam	10/1	120/?	rustig	G.Sterkman	Feestelijke vergadering
Winschoten	10/I	75/300	rustig	T.Haagsma	Filmvoorstel- ling
Hengelo	11/1	38/60	aand.	H.G.Bijkerk	Filmvoorstel- ling
Nieuwe Schans	11/1	80kinderen/ ?	--	---	Filmvoorstel- ling
Nieuwe Schans	11/1	120/?	---	J.Siemons	Filmvoorstel- ling
Oude Pe- kela	11/1	25/?	--	J.Haken	Vergadering
Winschoten	12/1	27/100	rustig	M.E.Lips- Odinot	Vergadering
Heveskes Gem.Delfzijl	13/1	13/80	--	B.Stam	Filmvoorstel- ling
Drieborg Gem.Beerta	13/1	60/?	--	G.Stubbe	Filmvoorstel- ling
Amsterdam	16/1	75/150	rustig	H.Gortzak	Debatvergade- ring

COLLECTIEF OVERZICHT

De feestelijke bijeenkomst te Rotterdam op 10 Januari was belegd in het kader van de abonné-werfcampagne voor "De Waarheid"

Op de filmvoorstelling voor kinderen te Nieuwe Schans op 11 Januari werd "Een reis door de U.S.S.R." vertoond. Op de overige filmavonden draaiden resp. "De Dorpsarts", "De twee strijders" en "In vreedestijd".

Leuzen:

"Leest en werft abonné's voor De Waarheid"

"Voor welvaart en duurzame vrede"

"Abonneert U op en leest De Waarheid"

"Leest

D I E N S T G E H E I M

W.O. 3/1953; blz. 3.

"Leest De Waarheid voor een betere voorlichting"
"Eenheid en Democratie"
"Vrede, werk en woningen"
"Handel met het Oosten is Welvaart voor het Westen"
"Tegen de ondertekening van het E.D.G.-verdrag"

Op vrijwel alle bijeenkomsten werden protestmoties aangenomen o.m. tegen de veroordeling van het Amerikaanse echtpaar Rosenberg, tegen de ondertekening van het verdrag inzake de E.D.G. en tegen de ontvluchting van de zeven oorlogsmisdadigers uit de gevangenis te Breda.

De belangstelling was groter dan in vorige weken, speciaal in de noordelijke provincies, waar het grootste aantal van deze vergaderingen gehouden werd.

Na de betekenis van de E.D.G. voor ons land op de bekende wijze uiteengezet te hebben, gaven vele sprekers hun mening weer over de ontvluchting van de zeven oorlogsmisdadigers te Breda. Unaniem suggereerde men, dat deze ontsnapping geen toeval was, maar gezien moest worden in het licht van het oorlogszuchtige E.D.G.-verdrag, waarvan de heroprichting van de "Nazi-Wehrmacht" het voornaamste doel was. T.HAAGSMA beweerde op de bijeenkomst te Winschoten, dat tot voor korte tijd de oorlogsmisdadigers (o.a. Christiansen) gewoon werden vrijgelaten. Door de hiertegen gerezzen protesten laat men hen thans door een achterdeurtje ontsnappen.

Gerben WAGENAAR hield te Krommenie het bekende betoog over de beschuldiging van anti-semitisme aan het adres van de communisten. Als tweede onderwerp besprak hij de beschuldiging, dat de plaatselijke afdeling van de C.P.N. debet zou zijn aan het ontslag van een Joodse fabrieksarbeider te Krommenie. Wagenaar ontkende dat - zoals de aantijging in de plaatselijke N.V.V.-pers luidde - door communisten in dit bedrijf een anti-Joodse stemming gekweekt was, welke tot het ontslag van deze persoon geleid had. Nadat de voorzitter van de bedrijfskern in deze fabriek een schrijven van de betrokken arbeider had voorgelezen, waarin deze verklaarde ervan overtuigd te zijn, dat de C.P.N. niet anti-semitisch was en geen enkele invloed had gehad op zijn ontslag, bleef het aangekondigde debat over deze beschuldiging uit.

Op de bijeenkomsten te Lemmer en te Amsterdam hield H. GORTZAK een rede over de onderwerpen "Anti-semitisme" en "de strijd tegen de werkloosheid".

Met betrekking tot het laatste onderwerp was spreker van mening, dat de werkloosheid onder de bouwvakarbeiders te Amsterdam een gevolg was van het niet bereiken in de laatste jaren van de toegestane bouwlimiet in deze plaats. Dat kwam, omdat

men

D I E N S T G E H E I M

W.O. 3/1953, blz. 4.

men voor de weggejaagde Wethouder van Volkshuisvesting, die een communist was, een "klungel" in de plaats heeft benoemd, die wel een knap advocaat zal zijn, doch van woningbouw geen verstand heeft en al lang lekker is, als hij kan demonstreren met vele woningen..... op papier.

Van de gelegenheid om de sprekers vragen te stellen, werd slechts in geringe mate gebruik gemaakt. Te Amsterdam kwam een tegenstander van het communisme aan het woord, die een beschrijving gaf van de slechte economische toestand in Oost-Duitsland, als gevolg van de demontage van fabrieken door de Russen. Gortzak hield hierna een lang tegenbetoog, waarbij hij verkondigde, dat de discussiant zijn wetenschap alleen geput kon hebben uit de vijandige kapitalistische pers.

G R O E P 3 - VERENIGING "NEDERLAND - U.S.S.R.

Amersfoort	3/1	150/200	rustig	H.v. Egdom	Filmavond De Ridder van de Gouden Ster, Medewerking verleende. zangkoor Morgenrood
Rotterdam	5/1	35/150	rustig	J. Hoogcarspel	Filmavond "De Meidoorn"
Bussum	6/1	120/270	rustig	G.M. Rasier	Filmavond "De Ridder v.d. Gouden Ster"
's-Hertogenbosch	7/1	18/50	rustig	W.P.v. Wijn- gaarden J.J. Marjot- van Don	Prop. avond
Utrecht	10/1	170/325	rustig	L.D.E.J. Kramer	Nachtvoorstelling "De Ridder v.d. Gouden Ster"
Zaandam	11/1	325/413	rustig	F.H.A. Wagener	Filmavond "Sportroem" en "Zij hebben een vaderland"

D I E N S T G E H E I M

W.O. 3/1953, blz. 5.

Vrijwel overal werden de aanwezigen opgewekt lid te worden van de vereniging "Nederland-USSR". KRÄMER verklaarde dat er grote behoefte bestond aan "werkers" voor de vereniging. Vooral in deze tijd, waarin men commentaren leest op de ontvluchting van oorlogsmisdadigers uit de gevangenis te Breda, is het goed zich in vriendschap verbonden te weten met het volk van de USSR, dat in staat is dergelijk tuig in toom te houden, aldus spreker. Tevens vestigde hij de aandacht op de mogelijkheid kosteloos gebruik te maken van het projectie-apparaat van de vereniging voor familiefestjes als verjaardagen e.d.. Men kan daarbij geheel naar eigen keuze personen uitnodigen.

Jan HOOGCARSPLE verklaarde, dat de Sovjet films gezonde ontspanning voor de toeschouwers beogen. De Amerikaanse rolprenten bevredigen alleen het op sensatie beluste publiek door de vertoning van moordpartijen en gangster-methoden, waarop trouwens volgens spreker het gehele kapitalistische stelsel berust.

Van WIJNGAARDEN deelde mede, dat men te 's-Hertogenbosch een plaatselijke afdeling der vereniging wil oprichten.

J.J. MARJOT-van DON zong een loflied op de Sovjet Unie en gispte de toestanden in Nederland. Haar betoeg was ongeveer gelijkloidend aan elders door haar gehouden redevoeringen over haar reis naar Rusland. Spreekster verklaarde gaarne onder gelijke omstandigheden als de Sovjet burgers in Nederland te willen leven.

In de bioscoopzaal te Utrecht waren naast het projectie-doek Nederlandse en Russische vlaggen opgehangen.

G R O E P 2 - ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND

Schoonoord	3/1	60/450	rustig	W. Kremer	Openb. verg. met bal na.
Purmerend	8/1	30/100	zeer rustig	R. J. Walraven	Openb. filmavond Alexander Ma- trosov
Rotterdam	8/1	70/---	rustig	J. D. Ulenberg	Filmavond met bal na Alexander Ma- trosov

Te

D I E N S T G E H E I M

W.O. 3/1953, blz. 6.

Te Schoonoord sprak KREMER, communistisch gemeenteraadslid te Emmen, o.m. over de weigering van de gemeenteraad te Emmen om een Kerstgratificatie aan de arbeiders toe te kennen. Daartegenover stelde hij de aanvaarding van de verhoging van presentiegelden voor gemeenteraadsliden. "Als het maar om het vullen van eigen beurs gaat", riep spreker uit. De communistische raadsleden echter staken het presentiegeld niet in eigen zak. Zij storten het in een partijkas, waar het voor "doelmatige doeleinden" wordt aangewend.

Voorts wees spreker op de tegenstelling tussen de slechte bewaking van de oorlogsmisdadigers in de gevangenis te Breda en de strenge behandeling van Piet van Staveren in Leeuwarden.

In Purmerend voerde het hoofdbestuurslid WALRAVEN het woord. Aan de hand van toestanden in sommige bedrijven poogde hij de noodzaak aan te tonen van de actie ter verdediging van de rechten van de jeugd, waarbij hij de aandacht vestigde op de nationale conferentie (24 en 25 Januari 1953 te Amsterdam).

In de Gewestelijke Arbeidsbureaux hangen van die fascistische pamfletten van Steun Wettig Gezag. Een gedeelte van de jeugd trapt er nog in, omdat ze geen werk hebben en melden zich voor deze instelling, omdat er nog iets voor betaald wordt, aldus spreker.

Te Rotterdam gaf ULENBERG een kort commentaar op de te vertonen film "Alexander Matrosov", waarbij hij de hoofdfiguur uit de film vergeleek met Piet van Staveren.

Op voorstel van deze spreker werd een motie opgesteld, waar in werd geprotesteerd tegen de voorgenomen executie van het Amerikaanse echtpaar ROSENBERG; deze motie was aan de Amerikaanse Ambassade te Den Haag gericht.

G R O E P 4-C -- DIVERSEN

Valthermond (Gem. Odoorn)	18/12	15/150	--	H. Blaak	Openbare ver- gadering Verk- lozencomité Valthermond
Gorredijk	20/12	--	--	Pultrum J. de Jong J. Meijer A. Klijnstra P. Hijlkema	Openbare ver- gadering werk- lozen Gorre- dijk
Finsterwol- de	3/1	70/---	--	J. Brader A. Kemp H. Schuur	Openbare ver- gadering Pro- vinc. Verklo- zencom. Groningen <u>Veendam</u>

D I E N S T G E H E I M

W.O. 3/1953, blz. 7.

Veendam	8/1	75/100	--	W. Bik	Openbare vergadering Werklozencomité Veendam
Utrecht	8/1	50/--	ordelijk	J. v. d. Brink A. C. de Vries W. Karsten E. Sweertman A. F. Kasbergen C. Heemskerk-Verdel	Openbare vergadering Comité v. Werklozen en DUW-arbeiders te Zuilen, in samenwerking m. het Utrechtse Comité v. Werklozen en DUW-arbeiders
Friesche- loo	9/1	12/--	--	A. A. Hollander	Vergadering werklozencomité Bellingwolde
Heeren- veen	9/1	200/--	--	M. de Vries	Openbare vergadering werklozen Heerenveen
Tilburg	14/1	40/150	matig	P. Boertien P. J. Smulders A. C. M. Gallé	Openbare vergadering comité v. Werklozen en DUW-arbeiders te Tilburg

Op vrijwel alle vergaderingen van werklozen en DUW-arbeiders werden de aanwezigen opgewekt om op 1 Februari 1953 naar Den Haag te trekken om de door de E.V.C. georganiseerde landelijke werklozenemcustratie te doen slagen.

Geadviseerd werd te blijven aandringen op een verbetering van de werkloosheidswet, die te veel onvolkomenheden zou hebben. Deze onvolkomenheden werden door enkele personen aangetoond, die hun persoonlijke noden aan de aanwezigen ter vergadering voorlegden.

Teleurstelling werd uitgesproken over het feit, dat er over het algemeen te weinig vrouwen in de werklozenacties werden betrokken; het contact tussen werklozencomité's en middenstand moest worden versterkt, waarbij als middel werd aangegeven de

middenstanders

D I E N S T G E H E I M

W.O. 3/1953, blz. 8.

middenstanders niet te betalen en hen te verwijzen naar de gemeentelijke afdelingen van Sociale Zaken ter verkrijging van geld.

Te Zuilen werd het uit drie personen bestaande comité met twee leden aangevuld. Ter consolidering van bestaande werklozenorganisaties werd aan de contactpersonen op verschillende DUW-objecten aanbevolen meer contact met elkaar op te nemen.

Op een vergadering te Vriescheloo werd de politie verzocht de vergaderzaal te verlaten, omdat de vergadering een besloten karakter zou hebben. Het een en ander werd gemotiveerd door erop te wijzen, dat alle aanwezigen leden van het werklozencomité waren en een contributie hadden betaald. Aan het verzoek werd door de politie geen gehoor gegeven.

De financiering ten behoeve van zaaluren en het drukken van propagandamateriaal had weer plaats door middel van collectes.

De ondernomen acties beperkten zich tot het zenden van moties aan onder meer de voorzitter van de Tweede Kamer en enkele Burgemeesters. In deze moties kwamen de gebruikelijke eisen weer tot uitdrukking.

P E R S O N A L I A

Abbas (blz.1) Luiken.	██████-05	Bellingwolde	Bellingwolde
Bik (blz.7) Willem.	██████-92	Nieuwe Pekela	Veendam
Blaak (blz.1,6) Hendrik.	██████-97	Odoorn	Valthermond Gem. Odoorn
Boertien (blz.7) Pieter.	██████-22	Hoogeveen	Hoogeveen
Bos (blz.1) Eppo.	██████-21	Midwolda	Oude Pekela
Brader (blz.6) Jan.	██████-21	Winschoten	Bellingwolde
Brink (blz.7) Jan van den.	██████-91	Linschoten	Zuilen
Bijkerk (blz.2) Hendrikus, Gerhardus.	██████-23	Enschede	Enschede

Dijkstra

D I E N S T G E H E I M

W.O. 3/1953, blz. 11.

Vervolg Personalia.

Wagenaar (blz.1)
Gerben.

Wagener (blz.4)
Franz Heinrich August.

Walraven (blz.5)
Roelof Johan.

Wijngaarden (blz.4)
Waltherus Fredericus.

RECTIFICATIE.

In W.O. 51/52 van 1952, blz. 2., staat abusievelijk als plaats van een op 18 Dec. 1952 gehouden filmavond Drachten vermeld. Dat moet zijn: APELDOORN.

B.V.D.